

kan udbetales Udbytte til Aktionæerne" sættes: „ved Henlæggelse af henholdsvis 40 eller 10 pCt. af Driftsoverskuddet efter Reglerne i § 2 c.“

Samtlige Lovforslagets Paragraffer samt de stillede Ændringsforslag og Underændringsforslag fattes til Forhandling under et.

Ordføreren (Clausen): Af de Udtalelser, som fremkom ved denne Sags første Behandling, vilde de Herrer jo selvfølgelig have draget den Slutning, at det var en værdifuld Opgave for Udvalget at tilvejebringe en saadan Lov, som det forelaatte Lovforslag tilsigter. Udvalget har gjort sin bedste Effort, men det er dog ikke lykkedes at komme til Enighed om de store Principspørgsmaal i selve Lovforslaget. Det er dog lykkedes Udvalget at blive enigt om adskillige vigtige Spørgsmaal, og jeg skal saaledes nævne et Spørgsmaal, hvor man paa en enkelt Undtagelse nær har været enig, og det er Spørgsmaalet om den Sikkerhed, som skal stilles for Banedriften. Paa dette Punkt har Udvalget været saa godt som enigt — et enkelt Medlem har stillet et lidt afvigende Ændringsforslag — om, at den Bestemmelse, som staar i Lovforslaget er temmelig streng. Ligeledes har Udvalget været fuldstændig enigt om Statsstilfuddets Størrelse og tillige om, at dette Statsstilfud kun skulde have sekundært Udbytte, efterhaanden som der bliver Overskud af Driften. Man har ogsaa været enig om, at Regeringens Tilsyn med Banen skulde høres af Statskassen, og om at Ekspropriationsreglerne efter Loven af 10de Marts 1861 skulde finde Anvendelse. Der er ogsaa opnaaet Enighed om en Forandring i de Betingelser, hvorefter Staten skulde overtage Jærnbanerne om 25 Aar, hvis man ønskede det. Men som sagt om de store Hovedprincipper i §§ 1 og 8 er der ikke opnaaet Enighed. Et Mindretal af Udvalget, som nærmest støtter den ærede Minister, finder selvfølgelig Bestemmelsen i § 1 om en almindelig Bemyndigelse for Regeringen til at udstede Koncession paa private Jærnbaner rigtig og fuldt berettiget, men de øvrige Medlemmer af Udvalget, Flertallet, have bestandig haft Betænkelighed ved at gaa til en saadan almindelig Bemyndigelse, ja et andet Mindretal tror endog slet ikke at kunne gaa ind paa at indrømme Ministeren nogen Bemyndigelse, hvorimod det Mindretal, hvortil jeg hører, mener, at det ikke kunde skade her at give Ministeren en Bemyndigelse inden for en vis Begrænsning. Vi have nemlig set saaledes paa Sagen, at dersom

Loven ikke, naar den udfom, med det samme indeholdt en vis Bemyndigelse for Ministeren, vilde den tabe en væsentlig Del af sin Betydning. Den vilde da i Virkeligheden kun faa Betydning som Vejledning for, paa hvilke Betingelser Koncession paa en saadan Bane helst maatte gives; men denne Vejledning vil kun kunne gælde, saa længe de Synspunkter ere oppe om dette Forhold, som for Øjeblikket ere oppe, og det vilde være meget sandsynligt, at, saa snart der kom en ny Jærnbanelov ind i Tinget, vilde der ogsaa let komme andre Synspunkter frem. Man vilde da egentlig ikke skænke denne Vejledning nogen særdeles Baaagtning, man vilde ikke finde, at dens Regler havde nogen bindende Karakter. Noget andet vilde det være, dersom Regeringen fik en lille Bemyndigelse, og derfor er det Mindretal, hvortil jeg hører, fremkommet med Ændringsforslag om en ny Paragraf, som gaar ud paa at indskrænke den attraaede Myndighed til at give Koncession derhen, at den kun gælder, hvor de stedlige Myndigheder, Amtsraad, Byraad o. s. v. ingen Indsigelse gøre mod et saadant Baneanlæg og finde, at det ikke strider mod deres lokale Interesser. Derom har Ministeren efter denne ny Paragraf at indhente Erklæringer, og gaa disse Erklæringer i Retning af Indsigelser mod Baneanlægget, vil der altid være forbeholdt Lovgivningsmagten at afgøre dette Tvivlspørgsmaal. Vi have ikke fundet, at den Bemyndigelse, som derefter i Lovforslaget vil være tilbage for Ministeren, kunde være betænkelig paa nogen Maade, naar man ser hen til, at mange Autoriteter, kommunale Autoriteter, Sogneraad, Byraad og Amtsraad og deslige, have virkelig besluttende Myndighed inden for Lovgivningens Regler paa mange Omraader, og at det gaar rigtig godt. Der er det, dersom der er opstaaet Tvist. Indenrigsministeren, som er sidste Instans. Her vilde Forholdet være noget ombendt, idet det her er Ministeren, som faar Bemyndigelse inden for visse bestemte Regler, men dersom disse Betingelser ikke ere til Stede, maa Ministeren henvende sig til Lovgivningsmagten. Saa er denne sidste Instans. Det maa jo tænkes, at der kan komme mange private Baneforslag frem, hvor der vil fremkomme Uenighed om, hvorvidt de lokale Interesser paa de forskellige Steder ere tilstrækkelig betryggede, naar der faas Koncession paa en saadan Bane. Hvor noget saadant kommer frem, vil Lovgivningsmagten altsaa altid beholde den Indflydelse, som den hidtil har haft. Men ligesaa sikkert er det, at der ogsaa vilde kunne tænkes mange Tilfælde, hvor Ministe-